

KRAJNÉ - Slávnosť - 21.októbra 2012.

Milosť Vám a pokoj od Boha Otca a od Pána Ježiša Krista – Amen.

Úprimne Vás pozdravujem milovaní Rodáci, Sestry a Bratia z Krajného i okolia v deň slávnostnej rozpomienky na počiatky existencie našej obce. Ja to vzácna chvíľa myslieť i na spoločenstvo v cirkvi, lebo, veď, Pánova cirkev sprevádzala a stále sprevádza ľud tejto zeme v čas i v nečas a dáva mu duchovná silu, správnu kresťanskú orientáciu, optimistický rytmus i požehnaná vyhladky do budúcnosti. - Pánova cirkev nám dodáva duchovnú silu z Božieho Slova i Velebných sviatostí a pobáda k zbožnosti prostredníctvom svojich vodcov, učiteľov a kazateľov podľa slov Písma: Viera je počúvanie a počúvanie cez zvestovateľov Evanjelia.

Preto mi dovoľte zaspomínať na krajňanských farárov a naplniť tým odkaz Písma: Spomínajte na svojich vodcov, ktorí vám zvestovali Božie Slovo a napodobňujte, nasledujte ich vieru...

Ako prvého z dávnejšej minulosti chcem pripomenúť farára Štefánika. Patril k obetavým luteránskym kňazom i k národným buditeľom a vodcom. Z jeho semena vyrástol syn Pavel, zakladateľ ev.a.v. zboru na Košariskách a otec nezabudnuteľného syna - bohatiera Milana Rastislava Štefánika. Milan s otcom často navštevoval Krajné. Môžeme ho aj my považovať za svojho rodného Brata, a chváliť Pána Boha za to, čo nám dal v ňom.

Po farárovi Štefánikovi, ktorý je aj na našom cintoríne pochovaný nastal vážnejší problém, kto zaplní uprázdnenú kňazskú stanicu. Uchádzali sa viacerí. Medzi inými aj môj dávny predchodca Jozef Nedobrý z častkovského zboru. Bol však podobný Zecheovi z Evanjelia - malej postavy - a tak neuspel. Keď už situácia sa stávala kritickou, niekto poradil ísť za Michalom Bodickým na južné Slovensko a požiadať ho, či by to neskúsil v Krajnom. On súhlasil. Keď na tomto mieste ozval sa mohutný hlas vyše stoosemdesiat centimetrov vysokého muža a zaznelo: Nejsvetejší, z bočnej lavice vyskočil jeden z presbyterov a vyhlásil: To sú náš Falár! Jeho výrok prijal s radosťou celý zbor.

Michal Bodický bol Hospodinom obdarený duchovný pastier. Tu pôsobil, ale aj odtiaľto pôsobil cirkevne i národne. V zložitých dobách dvíhal zbožnosť rodín i slovenské povedomie občanov. Bol výborný kazateľ, biblicista, pravoverný, ortodoxný luterán i národný buditeľ, dopisovateľ najmä do Národných novín. Tlačou vyšli kázne na Epištolicke a Evanjeliová texty. Vydal autobiografiu: Rozpomienky a pamäti, kde zachytáva nielen svoje detstvo a mladosť, ale aj situáciu v Krajnom, pred prvou svetovou vojnou cez ňu a po nej. - Po vojne sa vytvorila Československá republika. Došlo i k reorganizácii našej ev.a.v. cirkvi. S Bodickým sa počítalo ako s biskupom. To miesto však zaujal mladý, agilný kňaz Sámuel Zoch. Bodický získal miesto profesora a dekana na vysokej škole teologickej v Bratislave, kde prednášal dejiny cirkvi. - Ako kuriozitu pripomínam, že keď odchádzal s Krajného a jeho náradia niekoľkými povozmi odvážali na železničnú stanicu do Vrbového, tak gazdom, majiteľom povozov ako výslužku odovzdal fľašu slivovica so slovami: Tú ste mi kedysi dali na privítanie, keď som prišiel do Krajného a ja vám ju teraz venujem. Bodický bol zásadový abstinent. - Pochovaný je v Bratislave pri Kozej bráne.

Jeho posledným kaplánom v Krajnom bol môj otec Mladen Kolény. Toho ste si jednomyselne zvolili za svojho farára. Otec sa narodil v Juhoslávii v Slovenskom Aradači v učiteľsko-kantorskej rodine. Teológiu vyštudoval v Bratislave, kde počas štádia bol nasadený ako ošetrovateľ ranených vojakov v nemocnici. - Jeho služba ako farára v Krajnom nebola ľahká. Zbor vtedy počítal vyše 4000 členov. Pri zložitej službe vypomáhali aj kapláni.

Čo sa za jeho účinkovania pozoruhodné vykonal?

Tolerančný kostol nemal vežu, lebo tak znel zákon cisára Josefa II. pre protestantov. Architekt z Vrbového vypracoval plán na „vežičku“, ktorá je dostatočná na to. aby bolo i z vonku možné identifikovať budovu ako sakrálnu. - Cez I. svetovú vojnu zrekvirovala armáda dva zvony. Zostal len tzv. „starý“ stredný. Nové dva zvony uliala firma Fišer v Trnave, S veľkými počtami na vyzdobených vozoch išli pre ne na železničnú stanicu do Vrbového a za

účasti davu ich odborníci inštalovali. Ukázalo sa však, že veľký zvon hudobne neladí s ostatnými a museli ho odmontovať a vrátiť do Trnavy. Mnohých cirkevníkov to šokovalo, lebo zvon bol pekný. No otec mal jemný sluch a rozhodol zvon vrátiť a vytvoriť správny hudobný akord. - Za jeho účinkovania doslúžil organ. Bolo treba nové hudobné teleso. V tom čase v Krnove nemecká firma Rýger stavala organy. Otec rozumel chrámovej hudbe chcel to najlepšie. Že sa múdre rozhodol pre firmu, to môžeme oceniť dodnes. - Veľký cintorín nebol ohradený. Voľne sa na ňom pásli i kravy a kozy. Ohradiť tak veľkú plochu len z milodarov cirkevníkov nebolo jednoduché. - Na fare sa rekonštruovala hospodárska budova, kantorský byt, i cirkevná škola. Elektrifikoval sa kostol i fara.

Z duchovnej oblasti treba spomenúť vyučovania náboženstva na školách, množstvo funkcií: krsty, konfirmácie, sobáše, pohreby, prisluhovanie Večere Pánovej v domácnostiach, kancelárska služba, práca s deťmi v besiedke, dorastu, Združenia evanjelickej mládeže, spolok Jednoty, pastorácia - to všetko i mnoho iného si vyžadovalo veľa telesnej i duševnej sily, obetavosti a lásky k cirkvi. Otec bol i dozorca sirôt prichádzajúcich z Rimavskej Soboty - nazývali sme ich rimania. Zodpovedal za ich vhodné umiestenie po rodinách a robil i kontroly. Tiež sa zaslúžil o založenie Úverného družstva a kontroloval jeho činnosť. - Pri zmene režimu bol vyzvaný, aby presvedčal cirkevníkov vstúpiť do Jednotného roľníckeho družstva. To odmietol s odôvodnením, že nie je odborníkom poľnohospodárskym, ale duchovným pracovníkom. Za to musel ako nespoľahlivý Krajné opustiť a uchýliť sa do miniatúrneho zboru - Jabložovce pod Sítom. Svoju pozemskú púť uzavrel u nás v Častkove, kde ja aj pochovaný.

Pri rozlúčke s krajňanskými presbytermi otca sa opýtali, či by im nevedel poradiť nástupcu. Otec odpovedal toľko: Z kaplánov najlepší sa mi zdal Ján El'ko. Bol vtedy farárom na Lazoch pod Makytou. Šli za nim s pozvali ho za svojho farára. Toto rozhodnutie bolo viac ako vynikajúce. V El'kovi získali kňaza – budovateľa. Z mladíckou vervou sa pustil do generálnej opravy kostola. Zostali len holé múry. Rekonštrukcia trvala niekoľko rokov. Celá práca pod vedením architekta z Vrbového dosiahla optimálna výsledky. Náš Krajňanský kostol je ozdobou cirkvi i obce. Splňa najvyššie kritéria stánku Božieho podľa žalmistovho výroku: Aké sú milé Tvoje príbytky ó, Hospodine mocnosti. Duša mi túži, priam prahne po sieňach Hospodinových.

Okrem základnej opravy kostola horlivý farár - budovateľ zrekonštruoval i farský príbytok a opatril ho prepotrebným vodovodom. Tiež priestranstvá sakrálnych budov sa upravili.

Obetavý pracovník odišiel nečakane pri bohoslužbách pred oltára. Je pochovaný na našom cintoríne. Vďaka mu sa zanechanie najsvetlejšej pamiatky.

Po jeho predčasnej, nečakanej smrti zbor bol dva roky administrovaný, kým sa nevrátil syn Ivan zo nákladnej vojenskej služby. Po návrate i on sa pustil do budovateľskej práce v zbere. Vymenili zastrešenie chrámu, zrekonštruovali hospodárske budovy na zborovú sieň. Okrem toho i po náboženskej stránke došlo k prehĺbeniu zbožnosti najmä mládeže. Jeho odchod do Nitry mnohí registrovali s ľútosťou.

Terajší Váš brat farár Ivan Novomestský sa prezentuje ako poctivý cirkevný pracovník, skromný a húževnatý „delník“ vo vinici Pánovej. - Prajeme mu i celej Jeho Rodinke zdravie, spokojnosť a všetko to najlepšie od Hospodina, dobrotivého Pána Boha.

Milovaný cirkevný zbor! Ospravedlňujem sa za dlhší príhovor, ale vyhlasujem, že je už posledný.

Ešte biblické povzbudenie:

A tak moji milovaní, buďte pevní, neklátiví, vo svojej viere, rozhojňujte sa stále v diele Pánovom vediač, že Vaša námaha nie je márna v Pánovi.

H a l e l u j a

Braňo K o l é n y